

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Д.д.№	51-454-D1-32
12	12
2024 г.	

до

Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

51-вото НАРОДНО СЪБРАНИЕ

58
12/XX

Уважаема госпожо Председател,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България внасяме
Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване.

Вносители:

Ангела Захариева

Борислав Георгиев
Менчо Манев

Драгомир Ганев

Красимир Ворджинов
Дени Денев
Габриел Велков
Менчо Манев

Леонид Денисович
роль Аланы
Марина Голубкин

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТО И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

(обн. ДВ. бр.110 от 17 декември 1999г., изм. ДВ. бр.55 и 64 от 2000г., изм. ДВ. бр.1, 35 и 41 от 2001г., изм. ДВ. бр.1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., изм. ДВ. бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., изм. ДВ. бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., изм. ДВ. бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., изм. ДВ. бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59, 68, 76, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., изм. ДВ. бр. 41, 52, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., доп. ДВ. бр. 82 от 2024 г.)

Параграф единствен. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изр. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „но не по-малък от размера на минималната месечна работна заплата, установена за страната“.
2. В ал. 2 изречение 1 се изменя така: „Обезщетението по ал. 1 се изплаща на бащата (осиновителя) или на лицето, което е поело отглеждането на детето, в случаите, когато вместо от майката (осиновителката) допълнителният платен отпуск за отглеждането на детето се ползва от тях.“.

Вносители:

Ангелс Борисов
Борислав Борисов
Петър Петров
Драгомир Сачев

Красимир Георгиев
Дени Денев
Габриел Вълков
Иван Иванов

Нина Чанкова
Леся Гончарова
Марина Прогнозова

МОТИВИ

към Законопроекта за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

Законопроектът касае допълнителния платен отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст. Предлагаме размерът на обезщетението да бъде обвързан с размера на минималната работна заплата. Целта е трайното уреждане в законодателството на размера на обезщетението, съобразено с икономическата динамика в страната.

България е в тежка демографска криза. Тя е една от държавите с най-ниска раждаемост сред всички държави-членки на Европейския съюз. Намаляването на броя на живородените деца в България – за съжаление – е трайна и засега необратима тенденция. Към датата на последното пребояване - 7 септември 2021 г., населението на Република България е 6 519 789 души. В периода между двете пребоявания българите са намалели с 844 781 души или с 11,5 на сто. Това е и най-голямото намаление от всички пребоявания досега.

Намаляващата раждаемост е резултат и на нарастващата нестабилност и несигурност на младите хора за тяхното бъдеще. Необходими са мерки на държавата за подкрепа на раждаемостта и отглеждането на децата. Те трябва да са трайни, последователни и независещи от политическата конюнктура. При последното редовно правителство беше постигнат консенсус размерът на обезщетението за отглеждане на дете от 1 до 2-годишна възраст да е равно на размера на минималната работна заплата. По-късно последва отстъпление и така за 2024 г. предвиденото обезщетение е 780 лв., въпреки че минималната работна заплата за годината е 933 лв. И това е така точно заради липсата на законово обвързване на размера на обезщетението с размера на минималната работна заплата.

В резултат на приемането и прилагането на законопроекта ще бъде внесена сигурност и предвидимост по отношение размера на обезщетението, ще се прекрати практиката за субективното му определяне и ще се даде възможност на майките и семействата да планират по-добре своите разходи и да получат допълнителна подкрепа за отглеждането на децата в семейна среда.

По данните от Статистическия бюлетин на НОИ „Показатели, характеризиращи временната неработоспособност на осигурените лица“ - Първото шестмесечие 2024 г., за обезщетения за отглеждане на дете до 2-годишна възраст за периода 1 януари – 30 юни 2024 г. са изплатени 159 547 435 лв. При брой на осигурените лица, получаващи

обезщетение за отглеждане на дете до 2 години, около 50 хиляди, допълнителните средства по бюджета на държавното обществено осигуряване, необходими за прилагането на закона, са в размер на около 178 млн. лв. на годишна основа.

Вносители:

Александър
Боянов

Боян
Боян

Драгмир Гошев

Красимир Норданс
Боян Боян

Габриел Вълков

Иван Ирмишиев

Неса Нанкова

Люс Димитров

Марина Тодорчева

Предварителна оценка на въздействието
на Законопроекта за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

I. Основания за законодателната инициатива

България е в тежка демографска криза. Тя е една от държавите с най-ниска раждаемост сред всички държави-членки на Европейския съюз. Спадането на броя на живородените деца в България за съжаление е трайна тенденция. Намаляващата раждаемост е резултат и на нестабилността и несигурността на младите хора за тяхното бъдеще. Необходими са активни действия и мерки на държавата за подкрепа на раждаемостта и отглеждането на децата.

II. Заинтересовани групи

Броят на осигурените лица, получаващи обезщетение за отглеждане на дете от 1 до 2 години е около 50 хиляди. Това са осигурени лица, които са били на трудови договори и са плащали своите осигуровки за общо заболяване и майчинство.

III. Анализ на разходи и ползи

Приемането на законопроекта ще внесе сигурност и предвидимост по отношение размера на обезщетението, ще благоприятства осигуряването на по-нормални условия за отглеждане на децата от 1 до 2 години и ще даде възможност на майките и семействата да планират по-добре своите разходи и да получат допълнителна подкрепа за отглеждането на децата в семейна среда.

Допълнителните средства по бюджета на държавното обществено осигуряване, необходими за прилагането на закона, са в размер на около 178 млн. лв. на годишна основа.

IV. Административна тежест и структурни промени

Приемането на законопроекта не налага административни промени или въвеждане на регуляторни режими и такси.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Няма необходимост от последващи допълнителни промени в други нормативни актове в резултат от приемането на законопроекта.

VI. Равно третиране от държавата и демографско развитие

Законопроектът съответства на принципа на равенство и равно третиране и е част от необходимите мерки за подобряване на демографското развитие.

Вносители:

Ангел Задирков
Борислав Григоров
Иван Иванов
Драган Стоилов

Красимир Гюрганов
Лев Девел
Габриел Вълков
Петър Чиниашев
Петя Петкова
Люс Диандров
Маргана Тодорчева